

Statenvoorstel 51/10 A

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 1 oktober 2010

Statencommissie : Commissie Ruimte en Milieu, 24 september 2010

Onderwerp

Vaststellen Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

's-Hertogenbosch

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

Directie

Ruimtelijke Ontwikkeling &
Handhaving

Bijlage(n)

..

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

De structuurvisie is één van de vier strategische plannen van de provincie. Hierin worden de provinciale ruimtelijke belangen benoemd en de wijze waarop de provincie deze belangen behartigt; welke instrumenten zet de provincie in om haar doelen te bereiken. Provinciale Staten hebben in 2008 besloten tot een beperkte herziening van het ruimtelijk beleid in een snel traject en voor het integreren van een landschapvisie in de structuurvisie.

1. Inleiding

December 2008 heeft u opdracht gegeven voor het opstellen van een nieuwe structuurvisie. Op 2 februari 2010 hebben wij het ontwerp van de structuurvisie vastgesteld. U heeft dit ontwerp op 26 februari 2010 besproken en vrijgegeven voor vooroverleg. De ontwerp Structuurvisie RO heeft in de maanden maart en april ter visie gelegen ten behoeve van inspraak. Er zijn circa 220 inspraakreacties bij ons ingekomen. Wij hebben deze samengevat en van een reactie voorzien in de Nota van inspraak. Tijdens de inspraakperiode is tevens advies uitgebracht door de provinciale omgevingscommissie en heeft de commissie MER advies gegeven over het opgestelde plan- MER. De inspraak en advisering heeft op onderdelen geleid tot aanpassing van de Structuurvisie RO. Daarnaast zijn er ook ambtshalve wijzigingen doorgevoerd.

In de concept-structuurvisie d.d. 20 juli 2010, die als bijlage bij ons voorstel is gevoegd, hebben wij de wijzigingen ten opzichte van de ontwerp-Structuurvisie RO zichtbaar weergegeven. De hoofdlijnen van alle aangebrachte wijzigingen zijn opgenomen in de Nota van wijzigingen.

2. Toelichting op de Structuurvisie RO

In de structuurvisie RO benoemt de provincie haar provinciale ruimtelijke belangen en de wijze waarop zij deze behartigt. De structuurvisie is opgebouwd uit een 'Deel A Visie en sturing', waarin de ruimtelijke visie, de belangen en de sturingsfilosofie is opgenomen. De ruimtelijke visie is uitgewerkt in dertien provinciale ruimtelijke belangen.

1. Regionale contrasten
2. Een multifunctioneel landelijk gebied
3. Een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem
4. Een betere waterveiligheid door preventie
5. Koppeling van waterberging en droogtebestrijding
6. Ruimte voor duurzame energie
7. Concentratie van verstedelijking
8. Sterk stedelijk netwerk: BrabantStad
9. Groene geleidingszones tussen steden
10. Goed bereikbare recreatieve voorzieningen
11. Economische kennisclusters
12. (inter)nationale bereikbaarheid
13. Beleefbaarheid stad en land vanaf de hoofdinfrastructuur

De wijze waarop de provincie deze ruimtelijke belangen behartigt is uitgewerkt in vier manieren van sturen. Dat zijn:

1. *Regionaal samenwerken*: in vier regio's West, Midden, Noordoost en Zuidoost stelt de provincie samen met de gemeenten regionale agenda's op voor wonen en werken.
2. *Ontwikkelen*: in negen gebiedsontwikkelingen (Brabantse Wal, Oostelijk Langstraat, Groene Woud, Levende Beerze, Brainport Oost, Grenscoorridor, Waterpoort, Peelhorst en de As N65) neemt de provincie het initiatief en is zij bereid ontwikkelingsgerichte instrumenten in te zetten. Daarnaast onderscheidt de provincie een aantal thematische ontwikkelopgaven, zoals de Ecologische Hoofdstructuur en de herstructurering van bedrijventerreinen.
3. *Beschermen*: De provincie zet de Verordening ruimte in voor het veiligstellen van een aantal provinciale belangen. De kern is de zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit. Die omvat dat er zorgvuldig wordt omgegaan met het ruimtegebruik, er rekening wordt gehouden met de omgeving en dat de ontwikkeling bijdraagt aan het behoud of de versterking van de ruimtelijke kwaliteit.
4. *Stimuleren*: De provincie ondersteunt andere partijen door middel van subsidies en stelt kennis en informatie beschikbaar. De provincie zet actief in op cultuurhistorische landschappen en heeft zogenaamde gebiedspaspoorten opgesteld.

In 'Deel B Structuren en beleid' staat op welke wijze de provincie stuurt op de functies in Noord-Brabant. Daarvoor zijn vier ruimtelijke structuren opgesteld: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en de infrastructuur.

Binnen deze structuren worden de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen opgevangen en kiest de provincie voor een bepaalde ordening van functies. De structuren geven een integrale hoofdkoers aan: een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief voor een combinatie van functies.

De manier waarop dit perspectief wordt gerealiseerd is opgenomen in de uitvoeringsparagrafen van de structuren. Daarin komen de vier manieren van sturen terug en is af te lezen voor welke wijze van sturen de provincie kiest bij de realisatie van haar doelen. De ruimtelijke structuren zijn opgenomen in Deel B van deze structuurvisie. Samen vormen ze de provinciale ruimtelijke structuur.

Het laatste onderdeel van de structuurvisie is de uitwerking gebiedspaspoorten. De gebiedspaspoorten geven aan wat het provinciale belang van landschap is.

3. Relatie met de Agenda van Brabant

Na vaststelling van de ontwerp structuurvisie in februari 2010, hebben Provinciale Staten in juni 2010 de Agenda van Brabant vastgesteld. Hierin zijn de opgaven voor de provincie voor de komende jaren en de rol die de provincie daarin neemt beschreven. Dit heeft direct invloed op de structuurvisie. De structuurvisie is de eerste van vier strategische beleidsdocumenten (Provinciaal Waterplan, Provinciaal Verkeers en Vervoersplan en het Provinciaal Milieu Plan) dat na de Agenda van Brabant wordt vastgesteld. In de structuurvisie komen de ruimtelijk-fysieke opgaven uit de drie ander strategische plannen samen. In die zin is de structuurvisie een integratiekader voor die plannen en bepalend voor de rol die de provincie neemt in het ruimtelijk fysieke domein.

De Agenda van Brabant benoemt het ruimtelijk-fysieke domein als één van de kerntaken voor de provincie. De lijn van de Agenda van Brabant is als volgt in de concept-structuurvisie verwerkt:

- Algemeen: de structuurvisie vormt de uitwerking en verdieping van de keuzes uit de Agenda van Brabant voor het ruimtelijk fysieke domein
- Hoofdstuk 2 Trends en ontwikkelingen: de ruimtelijke opgaven uit de concept-structuurvisie sluiten aan bij de ruimtelijk relevante opgaven uit de Agenda van Brabant;
- Hoofdstuk 3 Visie: de ruimtelijke visie staat in het perspectief van het optimaliseren van het vestigings- en leefklimaat van Brabant, vanuit het streven naar een complete kennis- en innovatieregio;
- Hoofdstuk 4 Sturingsfilosofie: de sturingsfilosofie is benaderd vanuit de drie kernrollen: gebiedsautoriteit, systeemverantwoordelijke en regisseur van de uitvoering. Dit sluit aan op de vier manieren van sturen: regionaal samenwerken, ontwikkelen, beschermen en stimuleren.

4. Hoofdpunten uit de inspraak

Er zijn 220 zienswijzen als reactie op de ontwerp structuurvisie bij ons ingekomen. In de Nota van Inspraak, die deel uitmaakt van ons voorstel, zijn de ingekomen zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. De zienswijzen hebben op onderdelen geleid tot aanpassingen van de concept-structuurvisie. In het algemeen is er waardering door insprekers uitgesproken voor de wijze waarop de vooroverlegreacties zijn verwerkt in de ontwerp-SVRO. Een aantal discussies uit het vooroverleg komen niet/nauwelijks meer terug in de inspraak, zoals: nut/noodzaak regionale afstemming, status gebiedspaspoorten en nieuwe aanduidingen onder groenblauwe en agrarische structuur. Verder valt op dat er een groot draagvlak is voor het instellen van de landschapsinvesteringsregel. Er zijn wel veel vragen over de uitwerking daarvan in de verordening ruimte.

Specifieke punten die uit de inspraak komen zijn:

1. Relatie met MIRT Gebiedsagenda
 - a. Verzoeken om de uitgangspunten van de MIRT Gebiedsagenda te borgen in de provinciale structuurvisie.
 - b. Diverse opmerkingen over de keuze van de provinciale gebiedsontwikkelingen en voorstellen om de volgende toe te voegen: Maashorst, A27, 's-Hertogenbosch-Nijmegen, N279, DIC, N65, N261. En om De Peel af te voeren.

Reactie: In de concept-structuurvisie is de relatie met de MIRT-gebiedsagenda verduidelijkt. De uitgangspunten uit deze agenda zijn echter niet 1 op 1 overgenomen; in de gebiedsagenda zijn ook opgaven opgenomen waarvoor de medeoverheden verantwoordelijk zijn. Daar waar een opgave uit de gebiedsagenda tot de verantwoordelijkheid behoort van de provincie, is deze in de concept-structuurvisie geborgd. Mede naar aanleiding van de inspraak zijn de gebiedsontwikkelingen nog eens goed tegen het licht gehouden. Dit heeft geleid tot het scherper definiëren van de criteria waaraan een gebiedsontwikkeling moet voldoen. Dit heeft geleid tot de verbreding van de gebiedsontwikkeling De Peel met de Maashorst en het toevoegen van een nieuwe verkenning voor de gebiedsontwikkeling N65.

2. Financiële paragraaf
 - a. De financiële paragraaf wordt gemist in de SVRO. Welke middelen zet de provincie in om de ambities waar te maken.
 - b. Gekoppeld daaraan de vraag of de ambities in het licht van de komende bezuinigingen wel waar kunnen worden gemaakt. Hoe werkt de Agenda van Brabant door?

Reactie: In de concept-structuurvisie is per structuur aangegeven welke instrumenten de provincie in zet voor de realisatie van haar doelen. Dat zijn de zogenaamde uitvoeringsparagrafen. Daarin is de focus die de Agenda van Brabant legt op de kernrollen van de provincie verwerkt. De middelen die aan

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

de uitvoering worden gekoppeld worden via de reguliere begroting van de provincie uitgewerkt. Eventuele extra inzet kan deel uitmaken van de discussie over de Investeringsstrategie van de Agenda van Brabant en het nieuwe bestuursakkoord.

3. Windenergie

De SVRO biedt te weinig mogelijkheden voor windenergie. De beperking van het zoekgebied tot West-Brabant wordt ter discussie gesteld: ook de zandgronden moeten volgens diverse insprekers ruimte bieden aan windturbines. De drempel van 5 en 8 turbines wordt als te hoog beschouwd.

Reactie: In de concept-structuurvisie is vastgehouden aan het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor windenergie in grootschalige gebieden (zoekgebied West-Brabant en aansluitend op de grootschalige bedrijventerreinen) waarbij uitgegaan wordt van geclusterde opstellingen en sanering na afloop van de gebruiksperiode. De drempel van 5 respectievelijk 8 windturbines is niet langer opgenomen in de concept-structuurvisie maar opgenomen in de ontwerp-verordening ruimte fase 2. In afwachting van de principiële discussie die over windenergie moet plaatsvinden door uw Staten, is het beleid dus niet aangepast. Om de discussie te voeren, worden diverse scenario's op hoofdlijnen aan uw Staten voorgelegd. De keuze wordt vervolgens naar het abstractieniveau van de structuurvisie vertaald.

4. Recreatie

De recreatieve sector heeft aangegeven dat recreatie onderbelicht is gebleven. Gepleit wordt voor een zelfstandige recreatieve structuur. Verder wordt verzocht de adviescommissie recreatie en toerisme in stand te houden.

Reactie: In de concept-structuurvisie zijn recreatie en toerisme, conform de aangeleverde suggesties uit de sector, nadrukkelijker gepositioneerd. Er is niet gekozen voor een aparte recreatiestructuur omdat het agrarische gebied in beginsel als gemengd landelijk gebied wordt beschouwd. Binnen dit gemengde gebied wordt juist de ontwikkeling van verschillende functies (waaronder recreatie) in evenwicht met elkaar nagestreefd. Ten aanzien van de adviescommissie toerisme en recreatie zijn wij van mening dat het de verantwoordelijkheid is van de gemeenten om te bezien of zij behoefte hebben aan de expertise die de adviescommissie heeft. Vanuit provinciaal belang bezien, zien wij geen noodzaak tot verplichte advisering.

5. Groenblauwe mantel

- a. Veel onduidelijkheid over de doorwerking van de groenblauwe mantel. Wat zijn de ontwikkelingsmogelijkheden voor diverse functies in de groenblauwe mantel?

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

- b. Veel opmerkingen over de begrenzing van de groenblauwe mantel vanwege overlap met zoekgebieden verstedelijking. Verzoeken tot aanpassing: zowel er bij (AHS landschap, leefgebieden van soorten) als er af (geledingzones).

Reactie: De onduidelijkheid over de groenblauwe mantel is voor een groot deel ingegeven vanuit het feit dat de ontwerp-structuurvisie geen normen bevatte voor ontwikkelingsmogelijkheden. Deze normen, zijn voor zo ver nodig nu wel opgenomen in de ontwerp Verordening ruimte fase 2 maar nog steeds niet in de voorliggende concept-structuurvisie. Ten aanzien van de begrenzing van de groenblauwe mantel is in de concept-structuurvisie duidelijkheid gegeven over de verhouding tussen de globale niet bindende kaarten van de structuurvisie versus de gedetailleerde, juridisch bindende kaarten van de verordening.

6. Intensieve veehouderij/Discussie Megastallen

- a. De visie op de verdere ontwikkeling van de intensieve veehouderij in Brabant ontbreekt. De uitkomsten van het debat over Megastallen moet nog worden verwerkt, maar vraagt wel om een stevige positiebepaling van de provincie.
- b. Verder verduidelijken van de twee perspectieven gemengd en primair agrarisch gebied.

Reactie: De uitkomsten van het debat over de ontwikkeling van de intensieve veehouderij zijn in de concept-structuurvisie verwerkt. Daarnaast is tevens een link gelegd naar de topcommissie Agro-transitie die binnenkort wordt ingesteld. Het hoofdstuk agrarische structuur is aangepast, de naamgeving is gewijzigd in 'landelijk gebied' en het beleid is verduidelijkt. In principe gaat de provincie uit van een gemengd landelijk gebied waarbinnen functies in evenwicht naast elkaar ontwikkeld (kunnen) worden. Uitzondering op dit uitgangspunt ligt in de gebieden waar de agrarische functie overheerst. Dat zijn vanuit provinciaal belang in ieder geval de LOG's en de vestigingsgebieden glastuinbouw. Gemeenten kunnen afhankelijk van de lokale situatie gebieden toevoegen. In een viertal gebieden in Brabant heeft de provincie de aanduiding accent agrarische ontwikkeling gelegd. In deze gebieden ziet de provincie extra kansen voor een verdere verduurzaming van de agrarische sector. Om daarvoor ruimte te bieden, kunnen extra ontwikkelingsmogelijkheden nodig zijn. Dat moet nog wel verder worden uitgewerkt.

7. Regionale afstemming

- a. De opschaling naar vier regio's wordt gedeeld. Er zijn wel diverse verwachtingen ten aanzien van het regionaal overleg en de rol die de provincie pakt: regisseur en/of scheidsrechter.

Reactie: De rol van de provincie in de regionale ruimtelijke overleggen is verder uitgewerkt. Op de eerste plaats is het van provinciaal belang dat er regionale afstemming plaatsvindt over de opgave voor wonen en werken. Dat is in de Verordening Ruimte opgenomen en de provincie ziet toe op het totstandkomen en naleven van de regionale afspraken daarover. De provincie treedt op als facilitator van de regionale ruimtelijke overleggen, zij organiseert en faciliteert

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

deze. Daarbij heeft de provincie ook vanuit haar eigen visie en belang een rol. In de keuze van het aantal onderwerpen die zij rekent tot provinciaal belang beperkt zij zich, maar op deze onderwerpen treedt zij wel actief op: zij ontwikkelt mee en investeert mee waar dit het provinciaal belang dient, en zij treedt corrigerend op indien bestemmingsplannen in strijd zijn met het provinciaal belang. Indien er binnen of tussen de regio's geen consensus bestaat, treedt de provincie op als scheidsrechter. Bij de overige onderwerpen laat de provincie ruimte voor detaillistische invulling door gemeenten. Tenslotte neemt de provincie een deel van de opgave voor haar rekening. Deze ontwikkelende rol van de provincie richt zich op een select aantal provinciale gebiedsontwikkelingen en thematische ontwikkelingen.

8. Verordening Ruimte Fase 2 (VRF2)

Met name gemeenten verzoeken af te zien van de VRF2. Het zijn voornamelijk provinciale keuzes (niet volgend uit AMvB), die ook op andere manieren kunnen worden gerealiseerd.

Reactie: De positie van de verordening ten opzichte van de structuurvisie RO is verduidelijkt evenals de keuze voor de inzet van het instrument verordening.

5. Wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Structuurvisie RO

Naast wijzigingen die voortkomen uit de inspraak zijn er ook ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen zijn:

DEEL A VISIE EN STURING

In hoofdstuk 1:

- Status reconstructie- en gebiedsplannen

In hoofdstuk 2

- Relatie met Agenda van Brabant / Relatie met MIRT-Gebiedsagenda Brabant (zienswijze)

In hoofdstuk 3

- Relatie met Agenda van Brabant / Relatie met MIRT-Gebiedsagenda Brabant (zienswijze)
- Positie recreatie in landelijk gebied steviger benoemd
- Internationale positionering in ruimtelijke keuzes opgenomen

In hoofdstuk 4

- Sturingsfilosofie
 - Relatie Agenda van Brabant – focus op kernrollen
 - Scherpere afbakening provinciaal belang (zienswijze)
- Ontwikkelen
 - Relatie Agenda van Brabant Onderscheid gemaakt gebiedsontwikkelingen en thematische ontwikkelopgaven (zienswijze)
- Regionaal Samenwerken
 - Relatie met andere overleggen BO-MIRT, BrabantStad, Reconstructiecommissies (zienswijze)

DEEL B BELEID EN UITVOERING

In hoofdstuk 5 Groenblauwe structuur (wordt hoofdstuk 1 Groenblauwe structuur)

- Positie van de landbouw en recreatie in de groenblauwe structuur nadrukkelijker benoemd

In hoofdstuk 6 Agrarische structuur (wordt hoofdstuk 2 Landelijk gebied)

- Multifunctioneel gebruik centraal gesteld
- Uitkomsten Statendebat Megastallen verwerkt
- Primair agrarisch gebied gewijzigd in 'Accent agrarische ontwikkeling' en de verhouding tot gemengd landelijk gebied verduidelijkt
- Minimale aantallen windturbines staan niet meer opgenomen

In hoofdstuk 7 Stedelijke structuur (wordt hoofdstuk 3 Stedelijke structuur)

1. Goederenknooppunten op de kaart opgenomen (zienswijze)
2. Minimale aantallen windturbines staan niet meer opgenomen

(Hoofdstuk 8 Infrastructuur wordt hoofdstuk 4 Infrastructuur)

6. Het plan-MER

Ten behoeve van de structuurvisie is een plan-MER opgesteld. Dit plan-MER is ter advisering aangeboden aan de commissie voor de m.e.r.. De commissie heeft een positief advies uitgebracht over het plan-MER. Er zijn wel een aantal kanttekeningen geplaatst en aanbevelingen gedaan over: de beperkte insteek van de plan-MER (alleen de beleidswijzigingen zijn onderzocht), de relatie met de verordening, de gebiedspaspoorten (interessant, maar niet onderzocht) en de wijzigingen van het beleid voor intensieve veehouderijen.

Onze reactie op de aanbevelingen van de commissie voor de m.e.r. zijn in de Nota van inspraak verwerkt.

7. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgaand ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteurs:

G.A. Koolen toestel (073) 681 2505

E.F.M. Vos toestel (073) 680 81 59

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

1. Nota van Wijzigingen d.d. 17 augustus 2010

De volgende bijlagen zijn in de fractiekamers ter inzage gelegd en zijn op het Stateninformatiesysteem (www.brabant.nl) beschikbaar:

2. Concept-structuurvisie ruimtelijke ordening, inclusief kaarten d.d. 20 juli 2010
 - 2a. Bijlage Gebiedsontwikkelingen
 - 2b. Structurenkaart
 - 2c. Kaart Gebiedsgericht werken
 - 2d. Visiekaart
3. Concept-structuurvisie uitwerking gebiedspaspoorten, inclusief kaarten, d.d. 20 juli 2010
 - 3a. Kaart Gebiedspaspoorten/kenmerken
 - 3b. Kaart Gebiedspaspoorten/ambities
4. Nota van Inspraak, d.d. 17 augustus 2010
 - 4a. Advies Commissie m.e.r.
 - 4b. Advies Provinciale Omgevingscommissie

Ontwerp-besluit 51/10 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 1 oktober 2010

Statencommissie : Commissie Ruimte en Milieu, 24 september 2010

Onderwerp

vaststellen Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

's-Hertogenbosch

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

Directie

Ruimtelijke Ontwikkeling &
Handhaving

Bijlage(n)

..

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelet op de Wet ruimtelijke ordening, het Besluit ruimtelijke ordening en de Provinciewet;
- gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten, d.d. 17 augustus 2010;
- gelezen de Nota van inspraak en de Nota van wijzigingen van 17 augustus 2010;
- gezien het advies van de commissie Ruimte en Milieu d.d. 24 september 2010;

besluiten:

1. in te stemmen met de 'Nota van inspraak Structuurvisie Ruimtelijke Ordening' d.d. 17 augustus 2010;
2. in te stemmen met de 'Nota van wijzigingen Structuurvisie Ruimtelijke Ordening' d.d. 17 augustus 2010;
3. in te stemmen met de concept-Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 d.d. 20 juli 2010;
4. de Structuurvisie als bedoeld onder 3), die langs elektronische weg is vastgelegd als: NL.IMRO.9930.sv2010-0002, in die vorm vast te stellen en ter beschikking te stellen op het provinciale webadres ro.brabant.nl (<http://ro.brabant.nl>);
5. te bepalen dat de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening in werking treedt per 1 januari 2011 onder intrekking per die datum van deel A en B van de Interimstructuurvisie Noord-Brabant, *Brabant in Ontwikkeling*;
6. te bepalen dat gedeputeerde Staten het besluit tot vaststelling overeenkomstig de daartoe strekkende regelgeving bekendmaken;
7. te bepalen dat Gedeputeerde Staten een mededeling doen van het besluit tot vaststelling - onder verwijzing naar het provinciale webadres waar de structuurvisie met bijbehorende stukken beschikbaar is - aan:
 - de minister van VROM,

- de gemeenten in Noord-Brabant,
- de waterschappen in Noord-Brabant,
- de Commissie voor de milieueffectrapportage,
- de Provinciale omgevingscommissie,
- degenen die een zienswijze hebben ingediend.

Datum

17 augustus 2010

DIS-nummer

1716193

's-Hertogenbosch, 1 oktober 2010

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de griffier